

שְׁפֹטוּב (ישעיה' א) עמי נגשיו מעולל ונשים משלו בו. נשים משלו בו ודאי.

ואלה נקראות להט החרב המתהפכת, לא שהם חרב המתהפכת, אלא להט מאותה חרב, שנקרא (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, (ישעיה' לד) חרב לה' מלאה דם. ואותו להט החרב המתהפכת, לפעמים גברים ולפעמים נקבות, והרי בארנו.

אוי לעולם כשאותן נשים שולטות בעולם. כשראה הנביא שישראל מעקמים את דרכיהם והם נמצאים בחטאים לפני רבונם, אז אמר: נשים שאננות, איך אתן שאננות? איך אתן יושבות שלא להתעורר בעולם? ! קמנה. ובמקום אחר בארנו את הפסוק הזה, והרי פרשהו החברים.

אבל לא נאמר, אלא כמו שמצאנו בדבורה, שכתוב (שופטים ה) היא שפטה את ישראל בעת ההיא. ועל כן שנינו, אוי לאדם שאשה מברכת לו בשלחנו. כף דבורה, היא שפטה את ישראל בעת ההיא - אוי לדור שלא נמצא בהם מי שיזון את העם אלא רק נקבה אחת.

בא ראה, שתי נשים הן שנקראו בעולם ואומרות תשבחתו של הקדוש ברוך הוא, שכל הגברים שבעולם לא יאמרו כזו. ומי הן? דבורה ורחנה. חנה אמרה (שמואל א-ב) אין קדוש כה' פי אין בלתיך, וכל שאר הפסוקים. שהיא פתחה את פתח האמונה לעולם, כמו: מקים מעפר דל מאשפת ירים אביון, הרי הפתח של האמונה להושיבי עם נדיבים, הרי האמונה שלמעלה, במקום ששרויים האבות. מי הנדיבים? אלו האבות, ככתוב (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו.

זמינין לשלטאה עליהון, מסטרא דדינא קשיא, קדא הוא דכתיב, (ישעיה' ג) עמי נוגשיו מעולל ונשים משלו בו, נשים משלו בו ודאי.

ואלין אקרוין להט החרב המתהפכת, לאו דאינון חרב המתהפכת, אלא להט מההוא חרב, דאקרי (ויקרא כו) חרב נוקמת נקם ברית, (ישעיה' לד) חרב ליי' מלאה דם. והוא להט החרב מתהפכת, לזמנין גוברין ולזמנין נוקבין, והא אוקימנא.

ווי לעלמא, פד אינון נשין שלטן בעלמא, פד חמא נביאה, דישראל מעקמי ארחייהו, ואינון אשתכחו בחובין קמי מאריהון, פדין אמר, נשים שאננות היך אתון שקיטאן, היך אתון יתבן דלא לאתערא בעלמא, קמנה. ובאתר אחרא אוקימנא להאי קרא. והא אוקמוה חבריאי.

אבל לא אתמר, אלא כמה דאשפחן בדבורה. דכתיב (שופטים ה) היא שופטה את ישראל בעת ההיא. ועל דא תנינן, ווי לבר נש דאתתא קא מברכא ליה לפתורא. כף דבורה, היא שופטה את ישראל בעת ההיא, ווי לדרא דלא אשתכח בהו מאן דדאין לעמא, אלא חד נוקבא.

תא חזי, תרין נשין אינון דאשתכחו בעלמא, ואמרי תושבחתא דקודשא בריך הוא, דכל גוברין דעלמא לא יימרון הכי. ומאן אינון. דבורה. ורחנה. חנה אמרה, (שמואל א ב) אין קדוש כפי' פי אין בלתיך וכלהו קראי. דהיא פתחת פתחא דמהימנותא לעלמא, כגון (שמואל א ב) מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון, הא פתחא דמהימנותא. להושיבי עם נדיבים, הא מהימנותא דלעילא, באתר דאבהן שריין. מאן נדיבים. אלין אבהן, פדכתיב (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו.

דָּבָר אַחַר לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים - נִבְּאָה עַל שְׁמוּאֵל, שֶׁהוּא עֲתִיד לְהִיּוֹת שְׁקוּל עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, שְׁכָתוּב (שם צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְיַי שְׁמוֹ. וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם, מִי יִנְחִלֵם? זֶה שְׁמוּאֵל, שֶׁהוּרִישׁ כְּבוֹד הַמְּלָכוֹת לְשְׁנֵי מַלְכִים. דָּבָר אַחַר וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּרִישׁ אֶת כְּסָאוֹ לְעַבְדָּיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם.

ה' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ, מְרִיבּוֹ חֶסֶד, מֵאִי קָא מֵיִרִי. אֵלָּא מְרִיבּוֹ תְּנִינּוּ, מְרִיבּוֹ ו', וְדָא מְלִפָּא קְדִישָׁא וְרִזָּא דְחֻכְמָתָא אֲתַמַּר הַכָּא, בְּשַׁעְתָּא דְדִינִין מִתְעַרְיִין וְשְׁלִיטִין שְׁלִטִין עַל רַחְמֵי, וְרַחְמֵי אֲתַפְפִּיין, וּבְשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְרַךְ מִמְבוּעָא דְנַחְלָא, כְּדִין גְּבַרִין רַחְמֵי וְאֲתַפְפִּיין דִּינֵי, הָדָא הוּא דְכָתִיב יי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ מְרִיבּוֹ ו'.

עָלוּ בְּשָׁמַיִם יָרַעַם. עָלוּ. מֵאִי עָלוּ. בְּשַׁעְתָּא דְטָלָא דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמְלִיא רִישֶׁיהָ, בְּהָהוּא אֲתַר דְאַקְרִי שְׁמַיִם, כְּדִין יָרַעַם: יַתְּבַר חֵילֵיהוֹן וְתוֹקְפֵיהוֹן דְדִינִין תְּקִיפִין. וַיִּתֵּן עֹז לְמַלְכוֹ, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיִּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאַקְרִי קֶרֶן הַיּוֹבֵל (ס"א ל"ג הַיּוֹבֵל) כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא. מְשִׁיחוֹ כְּמָה דְאֲתַתְּ אֲמַר (מַלְכִים ב כג) מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּגִין כְּף קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, וְהָא אֲתַמַּר.

דְּבוֹרָה דְאֲתַת לְשַׁבְחָא שְׁבַחָא דְמַלְכָּא קְדִישָׁא, (שׁוֹפְטִים ה) יי' בְּצַאֲתָךְ מִשְׁעִיר בְּצַעֲדָךְ מִשְׁדָּה אָדוּם. מְלַמֵּד שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹמִין אֶת כָּל שְׂאֵר הַעַמִּים לְקַבֵּל תּוֹרָה, וְלֹא רָצוּ. וְכִי לֹא הָיָה גְלוּי לְפָנָיו שְׁלֹא רוֹצִים? אֵלָּא שְׁלֹא יָהִיָּה לָהֶם פְּתֻחוֹן פִּה, שְׁאֵלְמַלְא הָיָה נוֹתֵן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת

דָּבָר אַחַר לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים, נִבְּאָה עַל שְׁמוּאֵל, דְּאִיהוּ זְמִין לְאַתְקָשָׁא עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, דְּכָתִיב, (תהלים צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְיַי שְׁמוֹ. (שְׁמוּאֵל א ב) וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם. מֵאֵן יִנְחִלֵם. דָּא שְׁמוּאֵל. דְּאֲחֻסִּין יְקָרָא דְמַלְכוּתָא לְתַרִין מַלְכִין. דָּבָר אַחַר וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא דְהוּא אֲחֻסִּין פּוֹרְסֵיִיא דִּילֵיהָ לְעַבְדוּהִי, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם. (עור).

יי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ, (שְׁמוּאֵל א ב) מְרִיבּוֹ חֶסֶד, מֵאִי קָא מֵיִרִי. אֵלָּא מְרִיבּוֹ תְּנִינּוּ, מְרִיבּוֹ ו', וְדָא מְלִפָּא קְדִישָׁא וְרִזָּא דְחֻכְמָתָא אֲתַמַּר הַכָּא, בְּשַׁעְתָּא דְדִינִין מִתְעַרְיִין וְשְׁלִיטִין שְׁלִטִין עַל רַחְמֵי, וְרַחְמֵי אֲתַפְפִּיין, וּבְשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְרַךְ מִמְבוּעָא דְנַחְלָא, כְּדִין גְּבַרִין רַחְמֵי וְאֲתַפְפִּיין דִּינֵי, הָדָא הוּא דְכָתִיב יי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ מְרִיבּוֹ ו'.

עָלוּ בְּשָׁמַיִם יָרַעַם. עָלוּ. מֵאִי עָלוּ. בְּשַׁעְתָּא דְטָלָא דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמְלִיא רִישֶׁיהָ, בְּהָהוּא אֲתַר דְאַקְרִי שְׁמַיִם, כְּדִין יָרַעַם: יַתְּבַר חֵילֵיהוֹן וְתוֹקְפֵיהוֹן דְדִינִין תְּקִיפִין. וַיִּתֵּן עֹז לְמַלְכוֹ, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיִּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאַקְרִי קֶרֶן הַיּוֹבֵל (ס"א ל"ג הַיּוֹבֵל) כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא. מְשִׁיחוֹ כְּמָה דְאֲתַתְּ אֲמַר (מַלְכִים ב כג) מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּגִין כְּף קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, וְהָא אֲתַמַּר.

דְּבוֹרָה דְאֲתַת לְשַׁבְחָא שְׁבַחָא דְמַלְכָּא קְדִישָׁא, (שׁוֹפְטִים ה) יי' בְּצַאֲתָךְ מִשְׁעִיר בְּצַעֲדָךְ מִשְׁדָּה אָדוּם. מְלַמֵּד, דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַמִּין לְכָל שְׂאֵר עַמִּין לְקַבֵּל לְאוּרִייתָא, וְלֹא בָּעוּ. וְכִי לֹא הָוּה גְלוּי קְמִיָּה דְלֹא בָּעָאן, אֵלָּא דְלֹא יָהָא לֹוֹן פְּתֻחוֹן פִּה, דְאֵלְמַלְא יָהֵב לֹוֹן קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲוִרִייתָא הוּוּ נְטִרִי לָהּ.